

Homo Amans

Det elskende menneske hører vi ikke så meget om som broderen m/k Homo Economicus - det økonomiske menneske.

Hører man radio eller ser tv, så nævnes Homo Economicus minimum én gang i timen. Det til trods for at alverdens lykkebarometre viser, at når vi er på et vist materielt niveau, har Homo Amans større betydning for vort liv en Homo Economicus.

I lande hvor Homo Economicus er blevet fed og velnæret, og Homo Amans ikke rigtig har fået nogen opmærksomhed, er eksempelvis antallet af selvmord og antidepressiv medicin øget. Men i juledagene tager vi Homo Amans frem fra pulterkammeret. For julenat fødtes det ultimative elskende menneske. Et menneske - Guds søn - som gav sit liv i kærlighed.

Litteraturen har i flere omgange forsøgt at placere dette ophøjede elskende menneske ind i vor tid. Det er gået rigtig skidt. I bedste fald bliver "Jesus-figurerne" indlagt på psykiatriske afdelinger. Men det betyder ikke at kærlighedsbudskabet ikke er til stede. Jeg vil påstå, det lever i os hver dag. Historien om den barmhjertige samaritan: Et stakkels menneske ligger såret og lidende i grøften. Flere mennesker drager forbi uden at hjælpe, men så kommer et udskud - en samaritan. Han ser den lidende og hjælper ham. Jesus fortæller historien, og det virker.

Jeg tror de fleste af os - i København - har prøvet at gå forbi en tigger uden at give noget, og jeg tror de fleste i samme øjeblik har haft det som jeg. Det kværner inde i hovedet: Er det en dansker, jeg går forbi, kværnen det: Han får altså kontanthjælp, og hvis han vil, kan han få hjælp i kommunen. Jeg betaler min skat med glæde, netop fordi han ikke bare skal ligge der...

Er det en rumæner, er det lidt vanskeligere. Han eller hun er kommet herop i håbet om en bedre tilværelse. Men det kværner: Hvordan kunne de tro det? Hvem har bildt dem det ind? Hvis jeg giver en skilling nu, kommer der så ikke bare flere, og hvorfor tager EU ikke hånd om det her? Det er svært at være et elskende menneske i forhold til den anonyme masse.

Jeg var i Holstebro og her sad en sigøjner og spillede harmonika. Tiggede. Jeg havde ingen kontanter på mig, og det plejer at være undskyldning nok for at gå forbi, men jeg gik ind og fik vekslet til nogle mønter.

Hvorfor nu dette anfald af godgørenhed? Der var flere ting, der spillede sammen: Han gav mig noget i kraft af sin musik, men i København var jeg gået forbi. Det her var i Holstebro. I mit område. Der hvor jeg ligesom var vært. Desuden havde jeg lige hørt et radiointerview, hvor et elskende menneske fortalte, hvorfor disse mennesker østfra havner i situationen som tigger i et land højt mod nord.

Homo Amans og Homo Economicus kan ikke altid være i stue sammen.

Jeg læste om lederen af en bloddonorbank, som fik den idé, at han ville betale folk for at give blod. Det måtte trække folk til, men det modsatte skete. Folk blev væk, for man gav ikke blod for penge men af kærlighed. Homo Amans forlod stuen da Homo Economicus trådte ind.

Et andet eksempel: En lærer udsteder en symbolsk bødestraf for at komme for sent, med det resultat at endnu flere kom for sent, for nu kunne man betale sig fra den dårlige samvittighed.

Der er andre store elskende mennesker, som tilsidesætter sig selv - ikke bare for et andet menneske - men for et folk eller en sag.

Vi er netop blevet mindet om ét af disse store mennesker - Nelson Mandela. Næsten hele verden var repræsenteret ved mindehøjtideligheden for ham, fordi han var det elskende menneske i sin yderste konsekvens, uden i samme åndedrag at blive regnet for en naiv galning. (Sådan er han selvfølgelig også blevet betragtet gennem tiderne). Han ofrede 27 år af sit liv for sine sorte medmennesker uden at ende med hævnen.

Som én sagde: Han tog ikke frygten fra de sorte, men fra de hvide. Den gruppe der var allermest bange for dét, der skulle komme.

Nelson Mandela er ikke det eneste forbillede. Aung San Suu Kyi og en række af mere ukendte mennesker sidder i fængsel verden over: Kina, Cambodja, Korea, Israel, Ægypten og ....

Mennesker, der ikke kan lade stå til, har rejst sig fra trygge rammer, til med åbne øjne at gå ind i en kamp for andre - Homo Actus - det handlende mennesker.

Af Else Mathiassen, forstander på Vestjyllands Højskole